

Esko Oikarinen
Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry:n puheenjohtaja

Avauspuhe
Marjetanjuhla 23.7.2017
Pöykkölässä

Kunnioitetut sotiemme veteraanit

Hyvät juhluvieraamme, kotiseutuväärtit läheltä ja kaukaa

Arvoisa juhlapuhujamme, Suomen Kotiseutuliiton varapuheenjohtaja, kasvatustieteen tohtori Irja-Kaisa Lakkala

Tervetuloa perinteiseen Marjetanpäivän juhlaan, jota vuonna 1951 perustettu yhdistys on viettänyt vuodesta 1952 lähtien. Tänä vuonna juhla on kaksinkertaisen juhlavuoden päätapahtumana. Yhdistys juhlii joulukuussa 1957 aloitetun museotoimintansa 60-vuotistaivalta ja viettää samalla Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa sukupolvemme merkittävämpänä tapahtumana. Kesäkuun elämykselliset juhlakonsertit avasivat juhlavuoden tilaisuudet. Juhlan kunniaksi museon pääraKENUS on osittain saanut takaisin perinteiset ja museaaliset värinsä. Kunnostusmaalaus vielä jatkuu.

Tänään itsenäisyytemme turvanneiden sotiemme veteraanien muistoihin palataan Yrjö Jylhän runon ”Vaienneet voittajat” myötä sotaveteraani Jorma Savukosken esittämänä. Näin yhdistys haluaa kunnioittaa sotiemme veteraanien uhrauksia sodissa ja elämäntyötä jälleenrakennuksen vuosina. Sotiemme veteraanit taistelivat voidakseen rakentaa.

Juhlassa katsotaan menneeseen ja suunnataan tulevaan. Kotiseutuhistoriallisesti ja museaalisesti arvokkaalla Totto XX-juhla julkaisulla kunnioitetaan juhlavuotta ja kotiseutuyhdistyksen perinteitä. Kirjoittajiksi on saatu arvovaltainen ryhmä historian ja kotiseututyön asiantuntijoita. Yhdistyksen arkiston omat ja myös uudet valokuvat kuvateksteineen muodostavat keskeisen osan julkaisun sisällöstä. – Myöhemmin tässä juhlassa johtokuntamme jäsen Marketta Harju-Autti esittää museotoiminnan 60-vuotishistoriian ja esittelee juhla julkaisun.

Tulevaisuuden voimme Rovaniemen kotiseutumuseossa kohdata luottavaisella mielellä. Museon kaukoviisaiden perustajien ja myöhempien toimijoiden ansiosta kotiseututyön ja museotoiminnan kivijalka on lujaa. Kotiseutumuseon alue rakennuksineen ja sillä harjoitettavan museotoiminnan säilyttäminen ja kehittäminen ovat keskeinen osa rovaniemeläistä kulttuuriperintöä ja luontoympäristöä tuleville sukupolville. Perinteen jatkumisen symboliksi istutamme tänään Pöykkölän kotikouluksen läheisyyteen *Tulevaisuuden kuusen* asianmukaisine juhlallisuuksineen.

Lapset saavat juhlassa tutustua perinneleikkeihin ja kuulla Annikki Setälän satuja. Muutenkin lapset ja nuoret ovat enenevässä määrin mukana kotiseutuyhdistyksen lähiajan toiminnassa. *Povipul-lon kultaa lapsiperheille*-hankkeessa lapsi- ja maahanmuuttajaperheille kehitetään ammattitaiteilijoiden ohjauksessa elävää perinne- ja leikkitoimintaa. Samalla edistetään maahanmuuttajaperheiden kotoutumista. Hankkeessa nostetaan esille myös kotiseutukasvatuksen ja paikallisuuden merkitys peruskoulujen opetuksessa museopedagogisia työkaluja hyödyntäen. Lapset ja nuoret saavat siten eletyn elämän vaskoolista kultahippuja identiteettinsä ja kotiseutusuhteensa rakentamiseen tutustuessaan paikalliseen historiaan ja kulttuuriin sekä alueelle tärkeisiin kohteisiin. Kotiseutumuseo on yksi ikkuna tutustua juuriinsa ja esivanhempiansa elämään.

Lapin lisääntyvä matkailu luo myös mahdollisuuksia museotoiminnalle. Matkailijoiden mielikuvat ja elämykset syntyvät paikallishistorian ja -kulttuurin onnistuneesta saavutettavuudesta ja esille tuomisesta sekä henkilökohtaisesti että sähköisesti digitalisoinnin keinoin. Jo tänä kesänä vierailut kotiseutumuseoon voidaan toteuttaa jokiristeilyjen lomassa. Rantautumisen mahdollistaa Pöykkölän rantaan rakennettu laituri, joka on saatu aikaan yhteistyössä matkailuyrittäjien ja Rovaniemen kaupungin kanssa. Yhteistyösopimusten tavoitteena on lisätä kauniin Kemijoen hyödyntämistä matkailussa ja monipuolistaa Rovaniemen matkailupalveluja sekä kasvattaa Rovaniemen kotiseutumuseossa vierailevien määrää. Muutenkin markkinointiyhteistyö ja -viestintä matkailualan yrittäjien kanssa korostuvat lähiajan toiminnoissa.

Hyvä juhlayleisö, on kiitosten vuoro. Arvostavat kiitokset juhlapuheen pitäjälle, muille ohjelman mukaisille esittäjille ja ohjelmaosioiden toteuttajille sekä juhlan juontajalle. Haluan esittää myös parhaat kiitokset tuesta Rovaniemen seurakunnalle, Rovaniemen kaupungille sekä elinkeinoelämän yhteistyökumppaneillemme ja kaikille tukijoillemme.

Haluan lausua parhaat kiitokset juhlaulkaisumme asiantunteville kirjoittajille mielenkiintoisista Pöykkölän alueen ja talon historiaan, museokokoelmiin ja Pöykkölän tapahtumiin syvällisesti paneutuvista artikkeleista, joissa keskitytään ansiokkaasti myös kotiseutumuseon ja itsenäisen Suomen keskinäiseen yhteyteen. Kohdistan suuret kiitokset julkaisutoimikunnalle Marketta Harju-Auttille (puheenjohtaja), Mari Ekmanille ja Mervi Löfgrenille usean vuoden mittaisesta työstä laadukaana juhlaulkaisun toimittamisessa.

Lisäksi haluan välittää parhaat kiitokseni yhdistyksen talkoohenkilöille, niin entisille kuin nykyisillekin, vuosikymmenten aikana tehdystä laaja-alaisesta talkootyöstä. Yhdistyksen menestyksellinen toiminta ei olisi mahdollista ilman motivoitunutta talkooväkeä. Tämänkin juhlan rakentaminen on ahkeran talkooväen varassa.

Hyvä juhlayleisö, toivon, että viihdytte tässä kotiseutujuhlassa, jossa vuorottelevat puhe ja musiikki, mutta ohjelma puhukoon puolestaan. Väliajalla on tarjolla emäntiemme valmistamat makoisat juhlakahvit. Ohjelmassa on myös kehuuutyönäytös sekä esineiden ja niiden käytön tunnistamista. Ostettavissa on perinteisellä tavalla valmistettua varraslohta. Myynnissä ovat myös Tottokorut ja Totto XX-juhlaulkaisu. Juhlavuoden huomionosoituksiin palataan juhlaohjelman loppupuolella.